

ДОНЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

**ДОНЕЦЬКИЙ
АРХЕОЛОГІЧНИЙ
ЗБІРНИК**

2012 № 16

**НАУКОВИЙ ЩОРІЧНИК
ЗАСНОВАНИЙ 1992 р.**

Донецьк – 2012

ББК Т4 (45)
УДК 902 (4-11)
Д 673

**Донецький археологічний збірник. – № 16. – Донецьк: Вид-во
Донецьк. ун-ту, 2012. – 268 с.**

У збірці вміщено статті з проблем археології Східної Європи та суміжних регіонів від кам'яного віку до середньовіччя, публікації матеріалів археологічних розкопок і музейних колекцій, матеріали дискусії та з історії археології.

Головний редактор:

ЛИТВИНЕНКО Р.О.

– д.і.н., проф. (Донецький національний університет)

Відповідальний секретар:

КОЛЕСНИК О.В.

– к.і.н., доц. (Донецький національний університет)

Редакційна колегія:

АНДРІЄНКО В.П.

– к.і.н., доц. (Донецький національний університет)

БЕСПАЛОВ М.Є.

– д.і.н., проф. (Донецький національний університет)

БРЕДІХИН А.В.

– д.і.н., проф. (Донецький національний університет)

ДОБРОВ П.В.

– д.і.н., проф. (Донецький національний університет)

ЗАЛІЗНЯК Л.Л.

– д.і.н., проф. (Інститут археології НАН України)

КРАПІВІН О.В.

– д.і.н., проф. (Донецький національний університет)

ОТРОЦЕНКО В.В.

– д.і.н., проф. (Інститут археології НАН України)

ПОСРЕДНІКОВ В.О.

– к.і.н., доц. (Донецький національний університет)

СКОРИЙ С.А.

– д.і.н., проф. (Інститут археології НАН України)

ТЕМІРОВА Н.Р.

– д.і.н., проф. (Донецький національний університет)

ТОЛОЧКО П.П.

– акад. НАН України (Інститут археології НАН України)

ШЕПКО Л.Г.

– к.і.н., доц. (Донецький національний університет)

Рецензенти:

САНЖАРОВ С.М.

– д.і.н., проф. (Східноукраїнський національний
університет ім. В. Даля)

ЛИСЕНКО С.Д.

– к.і.н., с.н.с. (Інститут археології НАН України)

Свідectво про держреєстрацію ЗМІ: КВ № 15946-4418Р від 13.11.2009 р.

Постановою Президії ВАК України від 23.02.2011 р. № 1-05/2 збірку внесено до Переліку наукових фахових видань України.

Друкується за рішенням Вченої Ради Донецького національного університету

DONETSK NATIONAL UNIVERSITY

**DONETSK
ARCHAEOLOGICAL
COLLECT**

2012 № 16

**SCIENCE ANNUAL COLLECT
LAUNCHED IN 1992**

Donetsk – 2012

Donetsk archaeological collection. – № 16. – Donetsk: Donetsk University Press, 2012. – 268 p.

The collection contains articles on problems of archeology of the East Europe and adjacent regions from a primitive epoch up to Middle Ages, publications of materials of archeological excavations and museum collections, discussion and history of archeology.

Editor-in-chief:

LYTVYNNENKO R.A. – Dr. Hab., Prof. (Donetsk National University)

Responsible secretary:

KOLESNYK A.V. – Ph.D., Assoc. professor (Donetsk National University)

Editorial board:

ANDRIENKO V.P.	– Ph.D., Assoc. professor (Donetsk National University)
BESPALOV N.Ye.	– Dr. Hab., Prof. (Donetsk National University)
BREDIHIN A.V.	– Dr. Hab., Prof. (Donetsk National University)
DOBROV P.V.	– Dr. Hab., Prof. (Donetsk National University)
ZALIZNIAK L.L.	– Dr. Hab., Prof. (Institute of Archaeology of Ukraine's NAS)
KRAPIVIN A.V.	– Dr. Hab., Prof. (Donetsk National University)
OTROSHENKO V.V.	– Dr. Hab., Prof. (Institute of Archaeology of Ukraine's NAS)
POSREDNIKOV V.A.	– Ph.D., Assoc. professor (Donetsk National University)
SKORY S.A.	– Dr. Hab., Prof. (Institute of Archaeology of Ukraine's NAS)
TEMIROVA N.R.	– Dr. Hab., Prof. (Donetsk National University)
TOLOCHKO P.P.	– Acad. of Ukraine's NAS (Institute of Archaeology of Ukraine's NAS)
SHEPKO L.G.	– Ph.D., Assoc. professor (Donetsk National University)

Reviewers:

SANZHAROV S.N.	– Dr. Hab., Prof. (Institute of Archaeology of Ukraine's NAS)
LYSENKO S.D.	– Ph.D., S.R. (Institute of Archaeology of Ukraine's NAS)

Registration state certificate of mass media: KB № 15946-4418P from 13.11.2009

The collection is included in the List of scientific special editions of Ukraine by the Decision of Presidium of the Supreme Certifying Commission of Ukraine № 1-05/2 from 23.02.2011

Recommended for publishing by the Academic council of Donetsk National University

© Donetsk National University, 2012

© Original-breadboard model: Lytvynenko R.A., 2012

ЗМІСТ

Статті

Вотякова О.Л. Техніко-типологічний аналіз індустрій рокозовських місцезнаходжень в Закарпатті	7
Колесник О.В. Портативні кременеві “скарби-приношення” кам’яного віку і енеоліту. Аспект Південно-Східної України	29
Литвиненко Р.О. Бабинсько-криволуцьке порубіжжя	47
Панковський В.Б. Лолінсько-бабинська дзига	77
Забавін В.О. Топографічні й ландшафтні особливості розміщення курганів зрубної культури Північного Приазов’я	100
Бровендер Ю.М., Шубін Ю.П. Досвід комплексного вивчення пам’яток виробничої діяльності Донецького гірничо-металургійного центру доби бронзи	108
Полідович Ю.Б. Псалії передскіфського часу зі зооморфним оформленням	114
Грібкова Г.О. Ювелірні прикраси з кургану біля села Будки	128
Величко Є.О. Золота гривна з сарматського поховання в Донецькій області	137
Потьомкіна Т.М. Ознаки монгольської поховальної традиції (за золотоординськими кочівницькими похованнями)	144

Публікації

Кривальцевич М.М. Бронзовий прорізний наконечник списа з Білоруського Побужжя	152
Іваницький В.Р. Поселення бондаріхінської культури Кар’єрне в середній течії Сіверського Дінця	158
Бандрівський М., Білик М. Набір деталей кінської упряжі із Сільця і проблема маркерів “вершницької” культури початку ранньозалізного віку на Південно-Західній Волині	177

Дискусії

Підобід В.А., Усачук А.М., Циміданов В.В. Деякі дискусійні проблеми археології півдня Східної Європи фіналу бронзової доби	194
Отрощенко В.В. Повертаючись до теми останніх поховань зрубної спільноти	246

Історія археології

Принь О.В., Принь М.О. Первинна державна реєстрація пам’яток археології, архітектури та природи в східних округах Української РСР у 20-х – на початку 30-х років ХХ століття	251
Список скорочень	266
Відомості про авторів	267

CONTENTS

Articles

Votiakova O.L. Technical and typological lithic industries characteristics of Rokosovo Paleolithic sites in Transcarpathion region	7
Kolesnyk A.V. Portable flint “hoards-offerings” of the stone age and eneolith. Aspect of Southeastern Ukraine	29
Lytvynenko R.A. Babyne-Krivaya Luka borderland	47
Pankovskiy V.B. The peg top of Lola and Babyne	77
Zabavin V.O. Topographical features and landscape location of Timber-grave culture barrows in the North Azov-sea region	100
Brovender Yu.M., Shubin Yu.P. Experience of complex investigation of production activity memorials of Donetsk mining-metallurgical center of the Bronze Age	108
Polidovych Yu.B. The Pre-Scythian cheek-pieces decorated with zoomorphic motifs	114
Gribkova G.O. Jewelry decorations from burial near village Budky	128
Velychko E.O. Golden torque of the Sarmatian tomb in Donetsk region	137
Potyomkina T.M. Signs of the Mongolian funeral practice (based on the golden horde nomadic burials)	144

Publications

Kryvaltsevich N.N. The bronze slotted spearhead from the Belarusian Bug region	152
Ivanitsky V.R. Kariernoye, the settlement of the Bondarikhinsky culture in the middle reaches of the Seversky Donets river	158
Бандрівський М., Білик М. Набір деталей кінської упряжі із Сільця і проблема маркерів “вершницької” культури початку ранньозалізного віку на південно-західній Волині	177

Discussions

Podobed V.A., Usachuk A.N., Tsimidanov V.V. Some debatable problems of archaeology of the south of Eastern Europe of the Bronze Age ending	194
Otroschenko V.V. Coming back to the theme of last burials of Zrubna community	246

History of archaeology

Pryn A.V., Pryn M.O. The primary state registration of archaeology, architecture and nature monuments in the east regions of Ukrainian SSR in the 20th – the beginning of 30 th of XX century	251
List of abbreviations	266
Data about authors	267